

JONAS RUTHBERG

SATSAR PÅ OS 2018

**26 000 följare
på Instagram**

GENUSMAFFIAN

Att vara kvinna i riksdagen

FRÅN KRIG I MALI
TILL FOTBOLL I SVERIGE

ÅSSIT
maj 2014

VÅRTERMINENS BRAVADER

Blommorna har äntligen kommit till liv, fåglarna har återvänt och deras kvitter hörs tydligt när man går hem från skolan och i takt med att dagarna blir allt ljusare försvinner vinterdepressionen ur våra kroppar. Våren är äntligen här och det är inte länge kvar tills vi vinkar hejdå till Strömbackaskolan, vissa bara för sommaren, vissa för alltid. Men vad har vi egentligen hållit på med den här vårterminen? I det här numret av Åssit kan du

läsa om just precis det. Om Jonas Ruthberg som sysslar med skidsporten slopestyle eller om Terese Öhman som har 26 000 följare på Instagram eller om Genusmaffian, ett feministiskt nätverk som kämpar mot det ojämställda samhället. Detta nummer är packat med intressant läsning om vårterminens alla bravader och händelser, så medan du räknar ner dagarna till sommarlovet eller studenten, slappna av med Åssit i din hand.

Chefredaktör Elin Wiklund

INNEHÅLL

Lingolympiad s. 05
Internationell språktävling.

Tjejer på transport s. 06
Utbildning med stora jobbmöjligheter.

Genusmaffian s. 08
Feminister i kamp mot förtryck.

Nakenkonst s. 10
Krokikväll på Musikhögskolan.

En längtan efter otrygghet s. 11
Sofia kastar sig ut i det okända.

Från Mali till ISK s. 12
Omar drömmer om en framtid med fotboll.

Slopestyleletangen från Piteå s. 14
Jonas är inställd på OS och X-Games.

Juniormästare i bordshockey s. 17
14-årige Oscar vill nå topp tio i världen.

Riksdagsbesök/Ung politiker s. 20
Samhällsmediatreorna besökte maktens hus.

Konstspriding via sociala medier s. 24
Talangfulla Terese har 26 000 följare.

Öka dina antagningschanser s. 26
Provet som kan hjälpa dig efter gymnasiet.

Bartender - roligt men stressigt s. 27
Viktor berättar om livet bakom bardisken.

Robin dansar genom livet s. 28
25-åringen har dansat sedan han var liten.

Jobba utomlands med barn s. 30
Emelie vill bli au pair.

1050 i månaden s. 32
Vad används egentligen studiebidraget till?

Bakom medlemskapens kulisser s. 33
Klubb Konsument - turnerande utställning.

UF ger möjligheter efter skolan s. 34
Hanna startade make up-företag

Vad vill jag, egentligen? s. 35
Tove är osäker på framtiden.

REDAKTIONEN

Chefredaktör

Elin Wiklund

Text & Foto

Sofia Andersson

Fanny Berglund

Johanna Edin

Carolina Elvelin

Hanna Fjällström

Cassandra Frejdh

Amanda Fägnell

Paulina Hedquist

Amanda Isaksson

Malin Isaksson

Sandra Johansson

Tove Jonsson

Charlotte Källström

Sofia Lidman

Isabell Lindberg

Linnea Lundström

Linnea Norberg

Angelica Maude

Jessica Nordsvahn

Ellinor Nyström

Haedil Shahd

Lisa Stare

Agnes Vikman

Alva Öberg

Art Directors

Johanna Eriksson

Nina Norberg

Layout

Sanna Berglund

Hanna Forsberg

Malin Jonsson Höök

Hanna Lindblom

Agnes Lundberg

Linnéa Lundberg

Matilda Stridsman

Petra Tegnevall

Ansvarig utgivare

Stina Brolin Bergman

TÄVLA I SPRÅK KAN MAN DET?

Om du gillar att utmana dig själv så är Lingolympiaden något för dig. Femton elever från Strömbackaskolan deltog i tävlingen nu i våras, och läraren Anna Bergström hoppas på fler till nästa år. - Det är peppande och ungdomarna växer när de märker att det går bra och att de kan.

Den tjugosjunde februari hölls det en Lingolympiad på Strömbackaskolan. "Vänta, en Lingolympiad, vad är det?" tänker nog många. Jag kan ärligt berätta för er att jag själv inte hade någon aning för inte så länge sedan. I denna tävling kombinerar man lingvistik och man kan både tävla enskilt eller i grupp. Om man tävlar enskilt är instruktionerna på svenska, och i grupp är de på engelska. Jag vet inte om jag kanske antingen var fysiskt eller psykiskt frånvarande under lektionen, eller om vi helt enkelt inte pratat om det i skolan ännu, men lingvistik var något jag aldrig heller hört talas om. Lingvistik är bland annat språkvetenskap, kort sagt.

Tävlingsfrågor från Australien

Anna Bergström, lärare på Strömbackaskolan, är den person som fick ansvaret för tävlingen. Hon sitter i sitt arbetsrum när jag träffar henne. Hon har mörkt hår och ett leende på läpparna. Anna berättar att det var femton elever som var med i språktävlingen och att hon delade ut ett övningshäfte till varje elev.

Häftet kommer ifrån Australian Linguistics Association och innehåller många svåra uppgifter som kräver mycket koncentration och fokus. Jag frågar henne vad som händer om det går bra i den första deltävlingen. - Först kallas de bästa i Sverige till ett träningsläger i Stockholm, och där tas folk ut för att sedan kunna representera Sverige i Peking, säger Anna med spänning i blicken. Med tanke på att många inte ens hört

"VISSTE INTE VAD JAG GAV MIG IN PÅ"

utvecklingen hos ungdomar att uppmuntra dem till sådana här slags aktiviteter. Anna håller med. - Det är en rolig grej och man lär sig väldigt mycket. Dessutom är det peppande och ungdomarna växer när de märker att det går bra och att de kan.

Kul sätt att tävla

Jag fick chansen att träffa ett av lagen som deltog. Henrik Borg, Jens Nordlund, Jean-Christian Zirignon och Frej Östlund möter mig i ett tomt klassrum.

Det är en lättsam stämning och alla är på gott humör. Jag frågar genast om de har hört talas om lingvistik innan de fick information om tävlingen.

- Vi höll på med historisk lingvistik i svenskan under hösten, berättar Henrik. Det var svaret jag inte hade hoppats på; nu känns det verkligen som att jag missat något viktigt.

- Vi anmälde oss för att vi kände för att vara lite spontana, why not liksom? Peking låter ju väldigt bra, fortsätter han. Jens ville delta för att han tyckte om spelets upplägg, medan Jean-Christian inte visste vad han gav sig in på.

- Vi fick sitta framför en dator och svara på frågorna, det tog sammanlagt två timmar. Jag ångrar inte alls att jag var med. Vi hade ett bra lag, och själva tävlingen var givande, utmanande och hade roliga uppgifter, berättar Henrik..

Nu i efterhand kan Åssit berätta att: Ett lag från en naturtvåa blev bästa laget från Strömbacka med en sjundeplats. Totalt hade skolan fyra lag bland de tolv bästa. Bra va!

KÖRKORT MED MÅNGA BOKSTÄVER HÄGRAR

Gratis körkort. Det får du om du går transportinriktningen på fordons och transportprogrammet. Åssit har träffat två tjejer från Strömbäcks skola som tränar inför körkortet på Grus och makadam, industrisådd AB, där de har en del av sin utbildning.

Vi kliver ut ur bilen på GMI-parkeringen längs Havsbadsvägen och möts av ett buller. Utanför den stora gula byggnaden står det traktorer och lastbilar med motorerna igång, runt hörnet ser vi en tjej komma gående mot oss med ett glatt leende. Maja Persson som går andra året på fordonsprogrammet leder oss till garaget där vi träffar hennes klasskamrat Malin

Jonsson. Hon står och plockar ihop slangarna innan hon följer oss in till teorisalen för att svara på våra frågor.

B, C, CE på skoltid

Vi sätter oss ned runt ett avlångt bord med datorer bakom ryggen. Det är här inne de en gång i veckan pluggar teori till de körkort som de får ta inom programmet. Transportelever på

Strömbäckaskolan erbjuds att ta körkort B, C, CE under skoltid. Redan i årskurs ett erbjuds eleverna läroplanledd teori för personbilsbehörighet (B), men inte den praktiska körningen. Det är endast Maja, Malin och de 14 andra i deras klass med inriktning transport som erbjuds praktisk körning och möjlighet att ta körkortet på skoltid.

I årskurs ett var det 26 stycken som sökte till inriktningen transport men det var endast 16 platser som skulle fyllas. Maja förklarar att eftersom konkurrensen om platserna är stor spelar betygen en viktig roll. Transportinriktningen är dominerad av killar med endast två tjejer. Malin och Maja hade båda två andra tankar på vilken gymnasieutbildning de skulle välja,

Malin hade först tänkt på frisör i Luleå och Maja sökte in på natur. Men för båda blev det till slut fordonsprogrammet istället. Maja berättar hur hennes intresse för lastbil och transport började växa fram. – Jag och några kompisar skulle ned på en hästtävling i södra Sverige och rymdes inte i bilen så jag fick åka med Thomas som körde last-

bilen och han berättade för mig hur det var att vara lastbilschaufför. Jag tyckte det lät jätteintressant och efter det bestämde jag mig för att gå fordonsprogrammet.

Mycket eget ansvar

Utanför garaget står en stor vit lastbil som vi kliver upp i och det är Malin som kör. På vägen till "gropen", den plats där de spenderar mycket tid på att träna på att lasta av och på sand och vitvaror, berättar tjejerna mer om programmet. Både Malin och Maja tycker att lärarna på GMI är bra.

– De låter oss ta mycket eget ansvar och de litar på vad vi gör. Det känns mer som ett jobb än att gå skola, säger Malin.

Hon poängterar även att teorin är ett eget ansvar som man måste ta om man vill ha körkortet. För eleverna som går inriktningen är det svårare att klara teorin eftersom de har högre krav på sig än vid vanligt körkort, de måste ha 90 procent rätt på teori-provet.

Gå emot normen

Möjligheten till framtida jobb är stor med denna yrkesförberedande utbildning.

– Det är lätt att få jobb eftersom det finns så många fordon att köra, sedan är tjejer extra eftertraktade inom detta område. Dessutom är det bra löner, säger Maja och rättar till mössan. Sammanhållningen i klassen är bra och alla hjälper varandra men både Malin och Maja önskar att fler tjejer ska våga söka in på programmet för att gå emot normen. Vi hoppar ut ur lastbilen och vinkar av tjejerna som går tillbaka in i garaget för lunch.

Feministiska Genusmaffian för kamp mot det mansdominerade samhället. Sitt högkvarter har de i Luleå, där de två timmar i veckan diskuterar toppaktuella saker såsom rasism, feminism och allt däremellan.

UNG GENUSMAFFIA I KAMP MOT DET MANSDOMINERADE SAMHÄLLET

Det är onsdag, klockan är fyra och Luleås stadspark står tyst och orörd. Mitt emot öppnar Ebba Johansson, medlem i Genusmaffian, dörren till Föreningarnas Hus där studiecirkeln just har börjat. Längs ett långbord sitter ett tjugotal ungdomar, de flesta med varsin plastkaffekopp i handen. På dagens agenda står barnboksdiskussion i topp, och man diskuterar och kritiserar gamla barndomsfavoriter.

- Jag brukade läsa bröderna Grimms "Kung Trastskägg" när jag var liten, men den är ju helt åt helvete, säger Hanna Larsson som analyserat barnböcker i sitt gymnasiearbete.

På flera fronter

I slutet av de två timmarna får alla säga varsin sak de har på hjärtat - allt från diskriminerande lärare till aktuella nyheter - innan klockan slår sex och fraset av jackor och inskjutandet av stolar blir påtagligt.

Kvar sitter Denise Danielsson och Ebba Johansson, båda medlemmar i Genusmaffian, för att berätta mer om initiativet och vad det står för.

Genusmaffian är ett feministiskt

nätverk bestående av 15-20 personer som vill föra fram feminismen lokalt. De jobbar bland annat med opinionsbildning, pratar på skolor och anordnar evenemang. Gruppen har fokus på det som kallas för intersektionell feminism, där inte bara en maktstruktur förs fram utan där även exempelvis rasism, transfrågor och homofo-bi belyses.

- Det vi gör är väldigt viktigt, vi får inte höras någon annanstans. Därför är det bra med ett forum dit man får komma och prata om saker tillsammans, fyller Ebba i.

Feminism en överlevnadsstrategi mot förtryck

Det var i mars år 2013 som det hela startade i och med studiecirkeln. Men man märkte att det fanns behov av annan verksamhet och ur det växte Genusmaffian fram. Fortfarande är det dock studiecirkeln som är den huvudsakliga tråden i nätverket.

- Studiecirkeln står öppen för alla men vår främsta målgrupp är nog ungdomar. Vår kritik riktas mot samhället, men vi riktar oss till de unga för att de ska förstå hur sugigt det är, fortsätter Denise. Själva kallar de sig båda för feminister, och håller med varandra om att det finns stora skillnader beroende på vem man föds till att vara.

- Min lillebror har till exempel andra förutsättningar än vad jag har, menar

Denise, trots att det finns många saker som jag är som jag inte kan styra över. Jag vill att man ska kunna vara som man är utan att behöva förlora på det.

- För mig är feminismen ett väldigt självklart verktyg för att analy-

sera samhällets strukturer. Det är som ett självförsvar, för att jag ska kunna föra en kamp mot förtrycket - en överlevnadsstrategi.

Text & Foto: Linnea Lundström

Elise Albertsson är en av dem som tagit tillfället i akt och rita av en spritt språngande naken person under en, till synes, helt vanlig vardagskväll.

Hon kommer nämligen delta i en krokikurs, något hon inte har gjort tidigare, men ser fram emot.

Det är tisdag kväll och Elise Albertsson går med smått nervösa steg genom Musikhögskolans korridorer mot salen där krokikvällen äger rum. Mitt i ateljén står ett podium täckt med ett vitt skynke. Runtom podiet är det utplacerat stolar och stafflin. Elise sätter sig till höger i rummet och plockar fram ritblock och pennor.

När klockan passerat halv sju och de 60 deltagarna har skrivit upp sig på deltagarlistan drar kursen igång. Modellen, som är iklädd en lila morgonrock i siden, antrar rummet, kliver upp på podiet och avlägsnar morgonrocken.

Naket men naturligt

- Innan kursen var jag nervös, jag menar, det skulle ju stå en helt naken person framför mig och jag skulle rita av hen, förklarar Elise och fortsätter, men det är faktiskt inte så konstigt. Man har inte tid att tänka på att modellen är naken för att man är så koncentrerad på att rita.

Deltagarna har greppat sina pennor

KROKI

och gjort sig redo för att börja skissa. Den första posen som modellen gör har de bara fem sekunder på sig att rita av. Klockan börjar ticka och deltagarna tecknar febrilt. Tittar ömsom på modellen ömsom i sina ritblock. Efter att de ritat av en pose på fem sekunder några gånger, ökas tiden till en minut, därefter tre minuter, fem minuter och tio minuter.

- I början var det väldigt svårt, men man kom in i det ganska fort. Att bara ha fem sekunder på sig gick alldeles för snabbt för mig, säger Elise, jag upplevde att det gick som bäst att rita när vi hade fem minuter på oss. Då fick jag med det grundläggande och helheten, samt fokusera på detaljerna lite.

Medan modellen poserar är det väldigt tyst i ateljén. Det är tydligt att deltagarna är mycket koncentrerade.

Alla jobbar med sin egen teknik

Efter att halva tiden av kursen gått ombeds deltagarna som vill att lägga fram någon av sina skisser på podiet. Ljudvolymen höjs sakta men säkert när teckningarna läggs fram och Elise bildar en ring tillsammans med de andra för att cirkulera runt podiet och titta på de all-

deles nygjorda bilderna.

- De andras skisser är otroligt fina, framför allt om man jämför med mina, skrattar Elise. Alla jobbar med sin egen teknik, vilket är en av de saker som är bra med kursen. Den är inte inriktad på att lära upp oss, utan man får rita precis hur man vill.

Inte något man gör varje dag

Modellen gör poser stående, liggande och sittande för att ge en sådan stor variation som möjligt till deltagarna. Efter totalt två och en halv timme är kursen slut och ljudet av applåderande händer är det enda som hörs i ateljén.

- Jag tycker det har varit en jättebra erfarenhet. Kroki är inte något man får göra varje dag, så det är roligt att en kurs har börjat här i Piteå. Jag skulle gärna utvecklas inom det här, säger Elise medan hon packar ihop sina saker innan hon går tillbaka den genom korridorerna i Musikhögskolan, denna gång utan nervositet i stegen.

Text & Foto: Elin Wiklund

DET ÄR SÅ FRUKTANSVÄRT TRYGGT OCH BEKVÄMT

Jag räknar dagarna, drömmer om att få byta ut Piteås långsamma tempo mot lite storstadspuls. Här kan man ju inte vara? I staden där alla känner alla och det endast finns ett alternativ till kvällscafé. Illaluktande Kappa plus snöslask och dunjackor. Men ändå sitter vi här, utan att klaga. Allt rullar på i samma takt och det är så fruktansvärt tryggt och bekvämt.

Nej, nu överdriver jag. Trots det kvävande lugnet som ligger över Piteå, så är det ändå min kära hemstad. Jag trivs oerhört bra här. Alla vänner, närheten till naturen och härliga somrar fyllda med PDOL och andra festligheter. Denna period är en trygg sådan, jag går i skolan och bor hemma hos mamma och pappa. Inga bekymmer, men någonstans i all trygghet så räcker det inte riktigt till. Kanske låter det konstigt, men just nu längtar jag till att få ha det lite otryggt, allt ska inte vara så jäkla bekvämt.

Jag vill ha ut mer av livet, jag vill inte sitta på samma café varje kväll. Det är det som är det svåra, att våga byta ut det bekanta och finna sig en plats någon annanstans. Jag kan inte sitta och vara missnöjd över min nuvarande situation ifall jag inte testat något annat och det är precis vad jag tänker göra. Om man inte vågar då kan man inte heller veta. Var trivs jag egentligen? Jag vet inte nu, men snart kommer jag veta.

Veckan efter jag tagit studenten pressar jag ner alla mina kläder i en resväska och bosätter mig på söder i Stockholm.

En 19-årig norrlänning kommer gå runt i tunnelbanan med nervositet i blicken. En sommar med en ny stad, nytt jobb och nya människor. Det känns skrämmande men samtidigt har jag en känsla av att det här kommer bli grymt bra. Och blir det inte grymt bra, då är det ingen katastrof. Det är inte värre än att jag åker hem igen. Hem till Piteå där jag ändå trivs väldigt bra.

Alla ni som sitter och säger att Piteå suger, att här är det dött och händer ingenting. Gör någonting åt det! Har man ingen tanke på att göra en förändring så borde man inte klaga. Det finns tusentals möjligheter för alla som vill, det handlar bara om att ta sig tid och våga. Jag vågar och jag ska göra det. I juni vinkar jag hejdå till släkten, Kalles krog och Kappas illaluktande odör. Hejdå Piteå, vi ses snart igen.

*Text: Sofia Andersson
Foto: Linnea Norberg*

FOTBOLLSÄLSKAREN FRÅN MALI

En stark person som varit tvungen att flytta från sitt hemland och med en passion för fotboll. Det är Omar Dampha 17 år från Mali i Västafrika. Sedan ett år tillbaka går han på Strömbackaskolan och spelar fotboll för ISK i division 3.

Vi har stämt träff med Omar på Strömbacka. Han går nervöst fram och tillbaka medan han väntar på oss, men han ser ut som vilken kille som helst på skolan med munktröja, jeans och lila keps, förutom att han inte är det. Han är flykting från Mali.

När vi kommer dit så tar vi honom i hand och han presenterar sig själv. Vi står och pratar en stund och bestämmer oss sedan för att sätta oss ner i sofforna i lugn och ro i en av oaserna på skolan. Vi börjar prata om hur det är att bo i Sverige.

- Jag tycker väldigt bra om Sverige och är väldigt tacksam som fick komma hit. Han svarar kortfattat. Han berättar att han kom hit i fjol från Mali och att han kom ensam utan sin familj.

Land i krig

Omar flydde eftersom att hans hemland är drabbat av krig som startade redan 2012 när norra Mali gjorde uppror. Det blev fred 2013, men redan i höstas så började oroligheterna igen.

Han är född 1996 och att lämna sin familj i den åldern kan vara tufft tycker vi, men Omar tycker inte att det är så jobbigt. Vi fortsätter sedan att fråga honom om han själv tycker att han kommit in i det svenska samhället och det tycker han, både i samhället och även i sin klass där det går flyktingar från olika länder.

Alla bor dock inte på samma ställe utan vissa bor i stan vilket Omar gör. Andra bor i Öjebyn, Hortlax eller Norrfjärden.

Fotbollen är framtiden

Alla människor ser sin framtid olika och Omar ser sin som en framgångsrik fotbollsspelare eller byggnadsarbetare. - Jag vill bli fotbollsproffs eller bygga hus. Jag tycker att fotboll är väldigt roligt och spelar som mittfältare i Infjärdens SK.

Fotboll är en av Omars största passioner i livet. Den här dagen så spelar hans lag match mot Piteå och vi får följa med honom på uppvärmingen för att se hur han spelar och passar på att fota honom på planen.

En i laget

När vi kommer till LF arena så blåser det kyliga vindar trots att solen fortfarande är framme och vi ser hur herrlaget värmer upp i svarta shorts och gula matchtröjor. Omar kommer gående mot oss, vi tar några foton på honom sedan går han tillbaka till laget och fortsätter värma upp. Han och hans lagkamrater verkar ha en bra gemenskap när de passar bollen mellan varandra och pratar om matchen. Sedan så splittras de när hälften börjar springa fram och tillbaka på planen och den andra hälften börjar skjuta på målet. När det är Omars tur så sparkar han bollen högt och den faller in i målet galant. Det börjar bli kallare i luften och vi bestämmer oss för att packa ihop våra saker och åka därifrån. Vi vinkar hejdå och går mot bilen för att köra hemåt efter en dag med den fotbollsintresserade Omar.

*Text: Isabell Lindberg
Foto: Charlotte Källström*

JONAS DRÖMMER OM OS

Att ha kul. Det är det viktigaste för att lyckas inom sin idrott enligt Jonas Ruthberg. Han drömmer om att få se sitt namn bland eliten inom skidsporten slopestyle. Åssit har träffat talangen från Piteå.

Musiken pumpar tungt mot stenväggarna i ett av Piteås nybyggda crossfitgym. Bland skivstänger, viktplattor och hantlar står Jonas Ruthberg, 18 år, och värmer upp inför ett av sina träningspass. Jonas berättar att det är viktigt med styrketräning för att öka rörligheten och benstyrkan när man är aktiv i slopestyle. Han började åka skidor redan som liten med sina föräldrar och när han var elva år deltog han i sin första tävling. Han kom tvåa och kände direkt att sporten var någonting för honom.

- Det bästa är gemenskapen bland alla åkare. Det finns i princip ingen press

när vi åker, utan vi gör det för att vi tycker det är kul.

Jonas lyser upp när han berättar om sina konkurrenter, som även är hans vänner. Det märks på honom att han värderar denna aspekt av sporten högt, att alla åker för att det är vad de älskar att göra. Han beskriver tävlingarna som roliga event där han får träffa personer som har samma intressen som honom och att alla peppar varandra under själva tävlingsmomentet.

Varierad aktivitet motiverar

Men även om Jonas fastnade snabbt för skidåkningen har han ändå hunnit testa en hel del andra sporter som fotboll, golf, brottning och dans. Det är viktigt för honom att idrottandet känns kul, annars är det lätt att tappa motivationen.

Gemenskap på tävling

Några veckor senare träffar jag Jonas igen på Lindbäckstadion i Svensbyn. Han ska vara domare i en slopestyletävling, men han passar

också på att testa hoppen själv. Det är fullt av ungdomar och barn på skidor och snowboard som har samlats för att tävla eller titta på de imponerande konsterna. Det finns många andra aktiviteter kring backen och den graffitivägg som ställts upp lockar många nyfikna barn. Det märks på Jonas att han trivs i denna miljö och det är lätt att förstå vad han menar med att det är stor gemenskap i sporten. Alla pratar med varandra och det känns mer som ett trevligt event än en tävling.

Backen kan begränsa

Jonas har nått stora framgångar i slopestyle och på SM förra året kom han tvåa, men resan dit har inte varit helt problemfri. Eftersom hans åkning är så beroende av att det finns snö att åka på och stora hopp att testa sina nya tricks i, kan lilla Piteå begränsa honom ibland.

- De andra som jag tävlar mot har bättre förutsättningar när det kommer till kvaliteten på hoppen och de har

också mer snö.

Detta har gjort att Jonas inte tränar lika intensivt med just skidåkningen, men det är ingenting som gör att hans utvecklingskurva stannar av. Han hittar istället andra sätt att träna, som bland annat crossfit. Att han inte åker lika mycket skidor spelar ingen större roll när han har sina trick i huvudet och vet hur de ska utföras.

Hoppfull framtid

Framtiden ser ljus ut för Jonas Ruthberg och hans stora mål är OS 2018 och även deltagande i X- Games men det viktigaste för honom just nu är att skidåkningen känns rolig.

Säsongen avslutades med en tredjeplats för Jonas i finalen av Swedish Slopestyle Tour, och en fjärdeplats totalt. Hans tips till alla framtida slopestyleåkare:

- Ha roligt och åk för din egen skull. Det är nyckeln till framgång.

Text & Foto: Hanna Fjällström, Linnea Norberg

Jonas får hjälpa till som domare ibland under tävlingar, där han ska poängsätta åkarnas olika tricks och hopp.

Intresset att prova på backen är stort hos besökarna under eventdagen på Lindbäcksstadion.

Här utför åkaren en "superman backflip" som är ett av många trick inom slopestyle.

Slopestyle är en sport som är beroende av goda snöförhållanden, någonting som ibland begränsar Jonas när Piteå inte alltid är så snörikt.

FAKTA:

Slopestyle är en tävlingsdisciplin inom snowboard och skidåkning där ett åk innehåller flera moment och åkaren ska utföra trick av olika svårighetsgrad, både på rails och i större hopp. Sedan bedöms åket av ett antal domare. Sporten gjorde sin OS-debut i Sotji 2014. I samband med det fick Sverige nya stjärnor på idrottshimlen i form av Sven Thorgren och Henrik Harlaut.

Källa: Wikipedia

OSCAR HENRIKSSON: 14 ÅR OCH SVENSK JUNIORMÄSTARE

Åssit träffade häromdagen en praktikant från Hortlaxskolan som visade sig ha oanade talanger. Oscar Henriksson är bara 14 år och redan svensk juniormästare i bordshockey.

För fyra år sedan började Oscar att träna bordshockey på allvar. Han kom snabbt in i det och idag satsar han på att bli topp tio i världen. Bröderna Grym är en bordshockeyklubb som bildades på 80-talet och där har både far och son Henriksson spenderat många timmar.

- Min pappa har alltid spelat bordshockey så det föll sig naturligt att jag också skulle hålla på med det.

Pappan har haft en stor roll i Oscars spikraka utveckling. Han tränar och visar honom finter, men mycket tid lägger Oscar ned själv.

-Jag försöker lägga minst en timme

per dag på att träna, ibland blir det mer, ibland blir det mindre, säger Oscar.

Även den bäste har motgångar, har du stött på några sådana?

- Absolut har jag det. 2012 var det en tävling i Moskva som det inte gick så bra på. Jag kom på 100:e plats av 270 tävlande. Efter det har jag hunnit träna mer och nu går det bättre.

Något år senare ställde Oscar upp i en tävling i Jönköping som han vann. Priserna är olika beroende på var man tävlar.

- I Ryssland, som är ett stort bordshockeyland, kan man vinna uppemot 20 000 kronor. Här runt om i Sverige vinner man mest priser av sponsorer och pokaler.

Vad ska man ha för egenskaper för att bli en bra bordshockeyspelare?

- Det krävs ett enormt fokus och en envishet. Som många inte tror så krävs

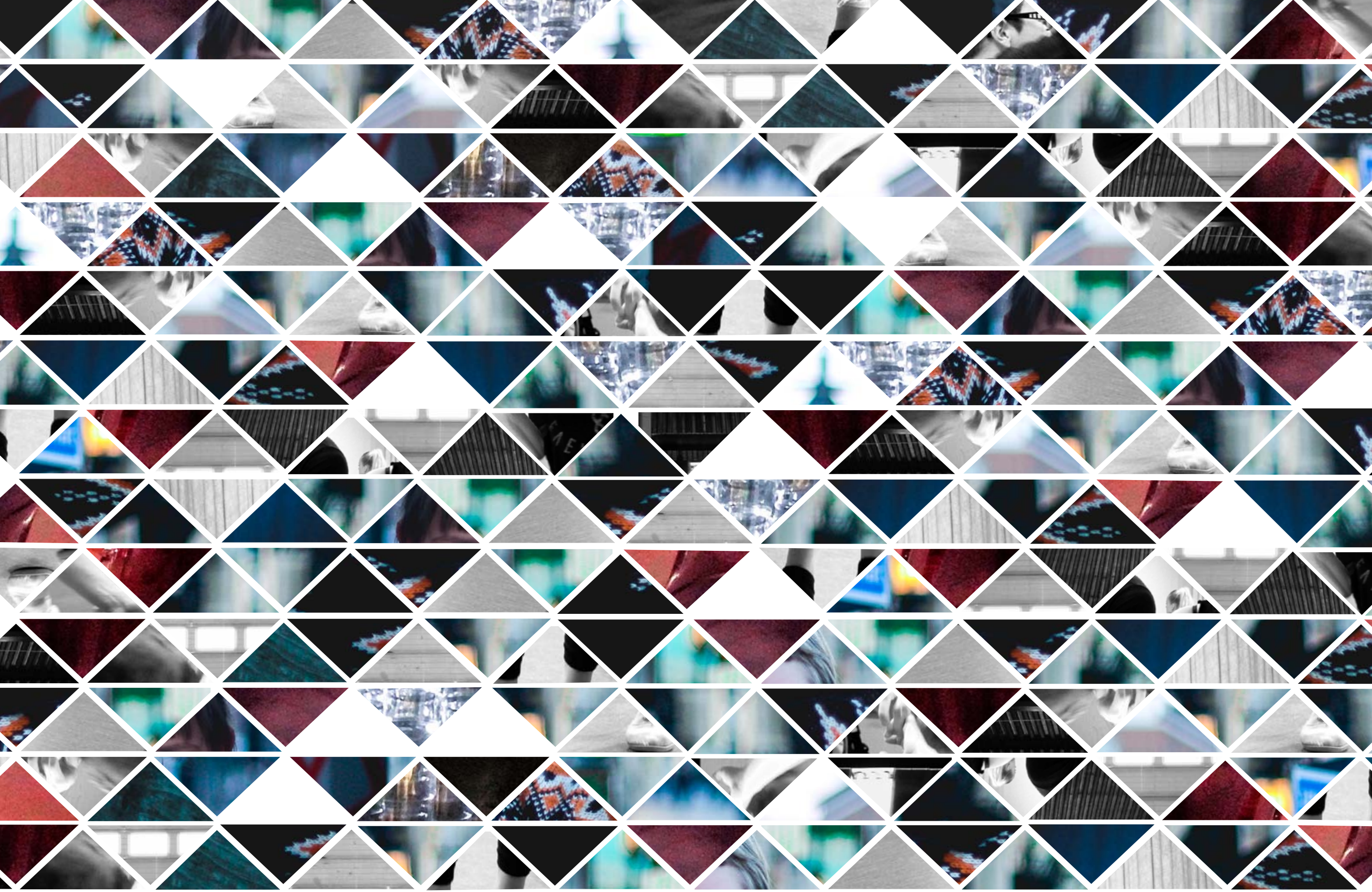
det också att man är vältränad. Man ska kunna orka spela fem minuter gånger 60 matcher om man ska vinna och gå hela vägen.

Just nu är du Sveriges bästa junior i bordshockey, räcker inte det? Eller har du andra mål du vill uppnå?

- Självklart vill jag utvecklas och bli så bra som jag bara kan. Nästa mål är att vinna SM som går av stapeln i Eskilstuna i maj. Ett sikte jag länge haft är att bli topp tio i världen innan jag är 20 år.

När tidningen har kommit ut är tävlingen just avgjord. Oscar segrade i SM för juniorer och lyckades dessutom ta en tredjeplats i den öppna klassen.

Text: Amanda Isaksson
Foto: Carolina Elvelin

EN DAG I RIKSDAGEN

Har du någon gång befunnit dig i maktens hus? Inte, då kan du följa med oss treor från samhällsmedia på en guidad tur i riksdagshuset vid Strömmen mitt i Stockholm. Kom med på ett besök i historiska rum och träffa några som jobbar här.

*Hannah Bergstedt,
socialdemokrat i riksdagen.*

Redan innanför porten till riksdagshuset längs Drottninggatan mitt i Stockholm, möts vi av ett allvarligt och varmt välkomnande från både vakter och politiker. Det ivriga och förväntansfulla pratet från andra klasser ekar medan vi låser in våra värdesaker. Sedan får vi alla gå igenom en säkerhetskontroll med fem vakter. Precis som den på flygplatser. En mörkhårig, ordentligt klädd kvinna i svart och vitt presenterar sig som vår guide. Sofia Karlsson är skolinformatör och i väntan på hissen som ska ta oss till kammaren berättar hon att hon också kommer från Piteå och gått på Strömbäckaskolan.

På det första stoppet befinner vi oss utanför kammaren tillsammans med en mäktig utsikt över Stockholm, stadshuset och den vackra Strömmen precis nedanför. Stora fönster täcker i princip hela väggen och innan vi går in till kammaren vill Sofia veta vad och hur mycket vi kan om Sveriges politik.

– Vad är politik?

En tystnad uppstår innan någon svarar:

– Frågor som rör samhället.

– Precis, exakt det är politik!

Mäktig utsikt

Hon berättar om byggnaderna utanför de stora fönstren.

– På andra sidan Strömmen, pekar Sofia, bor stadsminister Fredrik Reinfeldt i Sagerska palatset. Obligatorisk bostad för landets stadsminister som numera alltid följs av SÄPO-vakter.

Under samtalet börjar det pipa i högtalarna och Sofia berättar vad det är som händer.

– Signalen hör man tio minuter innan när det är dags för frågestund och andra viktiga händelser i kammaren.

Innan vi får gå in stoppas vi av ännu en vakt som berättar skämtsamt men allvarligt att inget prat, inga viskningar, inga applåder eller demonstrationer får förekomma.

Salen är stor och vi besökare kliver in och sätter oss på läktaren. Där sitter redan andra klasser tysta och koncentrerade under en frågestund med Centerpartiets ledare Annie Lööf och kulturminister Lena Adelsson bland andra. Det enda som hörs är rösten från personen framför micken.

Efter några minuter ställer sig Sofia upp och vinkar till oss att följa med och än en gång befinner vi oss i hallen med den storslagna utsikten över Stockholm igen.

Under det guidade besöket fullmatat med information om hur politikens arbete går till vandrar vi runt i riksdagshusets långa korridorer där mängder med människor sitter och jobbar, ner i den pampiga entrén med gamla skulpturer och porträtt och en sväng in i andra kammaren där riksdagens största parti, socialdemokraterna, har sina sammanträden.

Vi leds in i ett nytt sammanträdesrum och möts av ett nytt ansikte. En lång man som presenterar sig som Johan Johansson. Han är moderat riksdagsman från Boden och när han fick höra att vi skulle komma på ett studiebesök ville även han komma och berätta om sig och sitt parti. Efter någon minut kliver även en ljushårig, ung kvinna i en blå dress in i rummet.

Att vara kvinna i riksdagen

– Hej, mitt namn är Hannah Bergstedt säger hon och ler brett. Hon presenterar sig och berättar att hon kommer från Svensbyn och är socialdemokrat. Därefter börjar Johan och Hannah presentera sina partiers olika synpunkter på bland annat studiebidrag och jobb. Diskussionen mellan dem blir intensiv och spänningen mellan de två ledamöterna är oundviklig. Efter diskussionen tackar Johan för sig och Hanna stannar för att svara på våra frågor.

Jämställdhet, en viktig fråga

Jämställdhet och hur det är att arbeta i riksdagen som kvinna är frågor som ivrigt väntar på svar. Hon svarar på alla frågor med stor entusiasm och att hon brinner för sitt uppdrag är inget som går att undvika att tänka på.

– Känner man press på sig som politiker? frågar någon.

– Ja det gör man såklart, säger hon. Man får inte göra dumma saker som andra människor gör men folk vill fortfarande att man ska leva som en vanlig människa så det är lite svårt ibland.

– Man får nästan leva det livet lite i smyg, att vara berusad på krogen är inte något som man som politiker ser positivt på, så det kan bli några vinglas hemma med kompisarna istället, säger hon och skrattar.

Efter frågestunden och fikat med Hannah beger vi oss ut genom alla långa korridoren till garderoben.

Ett otroligt intressant och givande besök i maktens centrum är vi alla överens om när vi går ut på Drottninggatan igen...

Text & Foto: Agnes Vikman, Linnea Lundström & Lisa Stare

Sofia Karlsson, skolinformatör i riksdagen berättar om hur en fråga behandlas.

Folkmassor passerar riksdagen varje dag och beskådar den praktfulla byggnaden i centrala Stockholm.

Inget prat, viskningar, applåder eller demonstrationer får förekomma i salen berättar vakten skämtsamt innan vi får kliva in i kammaren.

Den mäktiga utsikten över Stockholm och dess storslagna byggnader var något som snabbt fångade elevernas uppmärksamhet.

”OM JAG SKA HÅLLA PÅ MED POLITIK MÅSTE JAG FÖRST VARA MÄNNISKA.”

Många av Strömbackas elever står inför val både i vår och till hösten. Maria Nystedt, 18, som är distriktsordförande för Ung Vänster i Norrbotten berättar om hur livet som ung politiker är. De frågor som intresserar Maria mest är rasism och mänskliga rättigheter och detta var anledningen till att hon började engagera sig.

Jag har stämt träff med Maria Nystedt på ett populärt kafé i Piteå. Jag går in för att vänta på henne, samtidigt som jag funderar på vad jag ska beställa. När Maria anländer sätter vi oss ner och ödslar ingen tid. Jag frågar henne hur intresset för politiken växt fram.

- Jag har nästan alltid haft himla mycket åsikter om saker! Jag är inte ensam om det, jag tror att många som hamnar i en diskussion vet att det där tycker de om eller det där tycker de inte om.

Maria har däremot alltid varit en av dem som vågat uttrycka sig om det är någonting hon vill opponera sig mot. Hon säger att det kan vara skrämmande för vissa att ha en egen åsikt eftersom vi har en oskriven lag i Sverige att man inte ska tycka så mycket. Även om man inte har samma åsikter så tycker Maria att det är bra eftersom att det sätter igång en diskussion.

Rasismen fick Maria att ta ställning

Hon berättar hur hon gick med i Ung Vänster, precis som sin bror. Efter att ha

deltagit i en manifestation för ett antirasistiskt nätverk där hon blev tagen av alla tal och att diskutera samhällets frågor blev allt mer intressant för Maria.

- Jag trodde att Sverige var ett land där rasism och främlingsfientlighet var en väldigt liten del men manifestationen öppnade ögonen och jag insåg att det finns speciella strukturer i samhället som jag inte håller med om. Då kände jag: "Nej, fan nu går jag med. Jag tar ställning."

Ung och kvinna inom politiken

Många som Maria möter är positiva till hennes politiska engagemang, trots hennes ålder, oavsett vilken politisk färg de har. De motgångar hon har mött har handlat om att hon är kvinna. Det kan vara svårt att vara tjej och politiker och hon har fått utstå en del elaka kommentarer. På grund av detta har Maria fått insyn i hur verkligheten ser ut och könsmaktsordningen blir tydligare för henne. När detta sägs blir jag fundersam och undrade om hon tror att hon gör skillnad, trots att hon är kvinna.

Maria hoppas på ett regeringsbyte och kämpar för ett jämställt samhälle

- Ja, jag gör absolut skillnad! Maria anser att allt politiskt engagemang gör skillnad, politik är som domino, om ett ord sägs så sägs alltid ett annat efteråt. I vissa ungdomsförbund är det lätt att det blir lekstuga. Man måste driva politik för att det ska vara politik.

Viktigt med erfarenheter

- Jag vill inte satsa på politiken det första jag gör. Jag vill fara ut och resa, möta verkligheten. Om man inte har någon verklighetsförankring kan det vara svårt att driva en politik som är ärlig och sann. Ifall jag ska arbeta med politik så måste jag

först vara människa. Slutligen frågar jag om Maria har tips till ungdomar som intresserar sig för politik men inte vet var de kan vända sig.

- Mitt främsta tips till de ungdomarna är att gå med i ett ungdomsförbund eftersom det ger en bra ingång ifall det är någonting som man vill satsa på i framtiden. Tack vare dagens teknologi så kan man även göra sin röst hörd på medier som till exempel bloggar och twitter. Sociala medier har hjälpt till att föra politiken närmare folket.

Text: Sandra Johansson
Foto: Sofia Lidman

26 000 PERSONER GILLAR TERESES KONST PÅ INSTAGRAM

Terese Öhman har målat och tecknat hela sitt liv och när Instagram lanserades för fyra år sedan började hon sprida sin konst där. Hon har utvecklats mycket sen dess men hon tycker ändå att hennes följare är alldeles för snälla mot henne.

Vi träffar Terese Öhman som går andra året på Strömbackaskolans estet-media-program i Gallerian i Piteå. Hon berättar att hon alltid tyckt om att måla och har lärt sig allt på egen hand. När Instagram lanserades var hon snabb på att börja lägga ut det hon har målat.

- Jag valde Instagram just för att det är väldigt enkelt, sen så sprids det väldigt lätt via taggar och andra användare. Många verkar gilla det jag gör så jag har fortsatt.

Sen starten har hon utvecklats mycket och tycker det är kul att titta tillbaka på det hon har gjort trots att hon skäms över vissa bilder. Inspirationen får hon överallt i vardagen men även sidor på nätet som We heart it och Tumblr.

- Jag använder också Face-

book och Tumblr för att sprida det jag gör.

Sociala medier motiverar

Sina 26 000 följare har hon fått genom taggar, andra användare och top page.

- Jag har ett privat konto också och många blir förvånade att jag bara är en vanlig tjej från Sverige när de hittar det kontot. Jag gillar att vara lite anonym så den använder jag för mer privata bilder.

I början tyckte hon inte att det var jobbigt med pressen att prestera och lägga upp bilder men det har kommit mer eftersom. Målandet går i vågor, som allting annat, men om Instagram eller några andra sociala medier inte hade funnits hade hon inte alls målat lika mycket som hon gör idag.

- Jag skulle aldrig kunna

ställa ut mina bilder på något konstgalleri, jag gör det bara för min egen skull. Visst det finns de som har frågat om de får köpa någon tavla eller använda teckningen som ett tryck på en tröja eller liknande men då har jag sagt nej. Terese berättar också att nära och kära vill att hon ska satsa på sin konst men hon vill själv bara ha det mer som ett intresse. Hon vill dock jobba med något kreativt i framtiden.

Följarna för snälla

- Mina följare är alldeles för snälla mot mig, jag skulle vilja ha mer kritik så jag kan utvecklas och bli bättre. Jag har ibland fått några dumma kommentarer men det motiverar bara mig att bli bättre. Hon berättar också att det finns de som taggar henne

i bilder och vill att hon ska kommentera och ge kritik och det känner hon sig lite obekvämt med. Hon säger att det känns konstigt att de frågar just henne när det finns så många andra att fråga.

-Jag brukar bara gilla bilderna och bläddra vidare, säger hon och skrattar. Jag blir lite nyfiken och frågar om hon inte är rädd för att andra ska ta hennes bilder och få cred för det eftersom det är väldigt lätt att bara ta någon annans bilder från Instagram.

-Det händer men då kommenterar jag bilden och då är de snabba att ta bort dem.

Text: Malin Isaksson

Foto: Linnea Lundström

- Instagram är en mobilapplikation som lanserades för Iphone 2010 och Android 2012.
- Tjänsten tillåter användarna att fotografera, lägga på filter och dela bilder.
- Sedan 2013 kan man även lägga upp korta videofilmer.
- 2013 fanns det över 80 miljoner användare och idag ännu fler.

90%

av eleverna i årskurs tre på teknik-, natur-, och samhällsprogrammen tänker rösta i årets val. Det visar en undersökning som gjorts på Strömbackaskolan där 70 elever tillfrågats. Många anser att det är deras ansvar att rösta och de ville vara med och påverka nu när de får möjligheten. Några personer uppger att de ville förhindra att främlingsfientliga partier får större inflytande. Den vanligaste orsaken till att de resterande 10 procenten inte tänker rösta är att de inte kände sig insatta i politiken och inte är intresserade.

12,5%

Bara av den grupp elever som använder tobak eller snus försöker eller funderar på att sluta. Detta visar en undersökning gjord av elever på samhällsmedia. Det framkommer även att 65 procent av de slumpvist valda skoleleverna inte använder tobak eller snus överhuvudtaget. Det antalet elever som röker eller snusar gör det antingen minst en gång per dag eller i samband med fest och alkohol. Över hälften av de ungdomar som röker eller snusar la femtio kronor eller mindre på snus eller tobak. Resten lägger allt från hundra till tvåhundra i veckan.

EVENEMANG

Strömbackas elever gillar de som skolan anordnar. De flesta är nöjda med de föreställningar som visas och tycker de är nödvändiga. Det visar en attitydundersökning som gjorts bland skolans elever.

Undersökningen besvarades av 87 elever i åldrarna 16 till 19 från såväl samhällsprogrammet som energiprogrammet. Ungefär 80 procent av de utfrågade eleverna tycker att skolans evenemang är ganska bra och cirka 95 procent anser dem nödvändiga.

Summan pengar som Strömbackaskolans kulturråd lägger på evenemang varje år beror på elevantalet, detta läsår beräknas ungefär 100 000 kronor satsas enligt ordförande Kurt Nordström. Nästa två tredjedelar av de tillfrågade ungdomarna tycker att det är en rimlig summa, medan en tredjedel anser att det bör satsas mer.

NOTISER

EN VÄG TILL DRÖMUTBILDNINGEN

50 000 människor skriver högskoleprovet två gånger om året i salar runt om i landet. Resultatet på provet öppnar för många dörrarna till drömutbildningen. Alla får skriva högskoleprovet och det finns inga krav på medborgarskap, uppehållstillstånd eller ålder, det enda kravet är att man kan hantera svenska.

Provet består av två delar, en kvantitativ och en verbal. Den kvantitativa delen prövar matematiska kunskaper och förmåga till logiskt tänkande medan den verbala delen testar språklig förmåga samt ordkunskap, läsförståelse och engelska. Erik Gedda går tredje året på teknikprogrammet på Strömbackaskolan och han har under sin gymnasietid hunnit skriva högskoleprovet tre gånger. Anledningen till varför han gör provet, är liksom för många andra, att öka sina chanser att komma in på de utbildningar han vill. Han trigas även av tävlingsmomentet.

Blev det någon skillnad på resultaten mellan gångerna?

-Jo jag har framförallt utvecklats på den verbala delen. Där hade jag 0.8 första gången, 1.0 andra gången och 1,3 nu senast. På den kvantitativa delen fick jag 1.9 första gången så den gick bara att förbättra lite grann då 2,0 är max. Totalt fick jag 1,35 i ettan, 1,5 i tvåan och 1,6 nu senast. Jag skulle tro att det är lättare att förbättra den verbala delen eftersom man lär sig fler ord och mer engelska desto äldre man blir.

Hur förbereder man sig bäst inför

högskoleprovet för att få bra resultat?

-Läs artiklar och räkna matematik.

Inför själva provet kan det vara bra att kolla igenom gamla prov, så man är förberedd på vilka typer av frågor som kommer.

HÖGSKOLEPROV HÖSTEN 2014

Datum: 25 oktober

Sista anmälningssdag: 15 september

Text: Fanny Berglund

Foto: Linnea Norberg

TIPS

Eriks tips till dem som skriver högskoleprovet för första gången:

- Håll tempot. Segå inte fast på frågor du inte förstår, då har du ingen tid kvar till de sista frågorna.
- Använd uteslutningsmetoden, eftersom du alltid har svarsalternativ.

ÖMSOM VIN, ÖMSOM VATTEN

Ett yrke olikt alla andra som kräver en ständig glöd och stort engagemang. När man kliver innanför nattklubbens dörrar märks det tydligt att livet som bartender är något utöver allt annat. Vi har träffat Viktor From, 22 år gammal från Piteå som har jobbat som bartender på Challenge i över två år.

Spänningen och stressen ligger i luften. Det är mycket som ska förberedas inför kvällens evenemang; vakter, bartendrar och garderobspersonal fixar och donar för att få klart inför gästernas ankomst. Vi träffar Viktor, en trevlig kille med mörkt hår och blå ögon. Han visar oss in till restaurangdelen, och vi slår oss ned i en röd skinnsoffa.

- Att jobba som bartender är ett oerhört stressigt yrke som kräver att man är bestämd. Men det är samtidigt väldigt kul då jag personligen gillar det höga tempot och den serviceinriktade biten av yrket.

Viktor är entusiastisk och det märks tydligt att han tycker om sitt arbete. - Från första början fanns det inga direkta planer på att bli bartender. Jag har en naturvetenskaplig utbildning från gymnasiet och halkade mer eller mindre in på ett bananskal. Jag fick börja i disken och lära mig mycket av det arbete som finns runt omkring barerna på en nattklubb. Men tillslut kom jag till insikt att kundbemötande var någonting jag saknade och efter det siktade jag på att bli bartender, fortsätter han.

Vägen fram till idag

Som många kanske tror är det inte nödvändigt att gå en utbildning om man vill bli bartender, det mesta hänger på hur man är som person och såklart, en hel

del tur. Viktor själv berättar att han inte har någon form av bartenderutbildning, utan han plockade bitvis upp delar av bartenderyrket på restaurangen han tidigare jobbade på.

- Däremot kan jag tänka mig att en utbildning kan vara väldigt lärorik och dessutom rolig, om man tänkt ge sig in i yrket från första början. Många som gör utbildningen åker till exempel iväg på en resa till Spanien eller något annat semesterparadis för att genomföra den, berättar han.

Det börjar mörkna, och på några timmar kommer restaurangen vara full av festglada människor och färgglada drinkar. Viktor kommer vara en av bartendrarna bakom disken ikväll.

En vanlig kväll på jobbet

- En vanlig kväll för mig börjar jag oftast jobba kring 22.00 och slutar kanske vid fyratiden på morgonen beroende på hur mycket som ska städas. Det kan ibland vara svårt att säga hur många som kommer till nattklubben och därefter hur stressig kvällen kommer att bli.

Oftast är det som mest gäster på nattklubben den helgen i månaden när de har fått lön.

Viktor fortsätter med att berätta att fulla människor inte är något problem för honom, ibland kan det till och med vara lite charmigt.

- Men uppriktigt sagt tror jag inte att jag skulle kunna tänka mig att jobba som bartender resten av mitt liv. Det är som sagt väldigt stressigt, många sena kvällar och jag känner att i längden kan det bli väldigt påfrestande, säger Viktor och suckar.

I framtiden vill Viktor plugga vidare på universitet eller högskola, men vad han vill utbilda sig till är ännu obestämt. Viktor plockar ihop några glas och sveper med trasan över bardisken. Han knyter på sig förklädet och är redo för kvällen.

Text: Ellinor Nyström

Foto: Amanda Fägnell

Den vita boxen som danskursen hålls i är fylld av fart och fläkt. Robin visar en ny snurr med hjälp av Pernilla och alla är medvetna om hur viktigt det är med tryck och drag för att buggen ska fungera.

ROBIN BRINNER FÖR ATT INSPIRERA ANDRA

Dansen är en stor grej i 25-åriga Robin Larssons liv. Han startade sin karriär redan som tioåring och blev "fast i träsket" från första sekund. Han vill inspirera andra och håller i danskurser vid sidan av sitt eget buggande.

Musiken dånar ut ur högtalarna när jag smyger in i danslokalen där Robin står framför spegeln och övar på sina "dansmoves". Att se hans energi till musiken får mina ben att rycka och jag vill göra honom sällskap på dansgolvet. Vi sätter oss ner med musiken i bakgrunden och samtalar.

-Mamma och pappa tvingade med mig på danskurs när jag var liten, haha. Jag har alltid haft ett intresse för dansen och eftersom båda mina föräldrar brann för den blev det bara att jag hoppade på den där danskursen vid tio års ålder.

Började tävla tidigt

Robin gick nybörjarkurs, fortsättningskurs och ytterligare fortsättningskurser och blev under sina första dansår tillfrågad om han ville börja tävla. Många börjar vanligtvis inte tävla redan första åren men Robin visade sig vara en talang.

-Man blev rätt stolt att bli tillfrågad så tidigt. Fast jag kände mig tillräckligt duktig och ville ge mig på min första tävling med en tjej i min ålder. Den tävlingen gick rakt åt skogen, vi dansade i otakt och kom på sista plats, berättar han.

Men förlusten var ingenting som stoppade Robin som tvärt-

om blev motiverad genom tävlingsresultatet. Nu kunde det ju bara bli bättre. Han ville bara lära sig mer och hade såklart som målsättning att bli så bra som det bara gick. Många timmar har spenderats i danssalar med långa svettiga danspass vilket visat sig ge resultat. Robin fortsatte träna bugg och lyckades klättra sig uppåt mot de bättre dansklasserna. Om man ska bli bra gäller det att hålla motivationen uppe och bita ihop även då man har sämre dagar då ingenting fungerar.

-Självkänslan höjdes givetvis i takt med att vi började vinna tävlingar och lyckades ta oss från nybörjarstadiet. Det handlar om att nöta, nöta nöta. Att våga pröva de där nya snurrarna och inte vara livrädd för att göra fel eller att det ska se dåligt ut. Hur ska man någonsin bli bra om man inte övar på det som känns obekvämt? Ingen kan ju vara proffs redan från grunden.

Många års dansande

Han började som hjälptränare och hips vips fick han hoppa in för en kompis som plötsligt fick förhinder. Det är många som väljer att bli kursledare för att det ger en så mycket och att man får enormt mycket tillbaka.

-Det känns som en belöning att se utvecklingen på sina kursdeltagare och se att det man gör verkligen uppskattas av dem. Framförallt är det kul att se att de har så roligt trots att

det ibland blir fel, att stegen inte klickar eller att svåra snurrar inte fungerar. Men det viktigaste är ju egentligen inte hur det ser ut, utan att man har jättekul! Glädjen är nummer ett, menar Robin.

Färre ungdomar dansar idag

Idag kan man se en tendens att färre ungdomar vågar sig upp på dansgolvet och att det fortfarande är lite av en vuxengrej. Ungdomarna går hellre ut på krogen och andra samlingsplatser än lära sig dansa och att ta sig ut på socialdans. Förr var den det enda man hade, så fler hamnade på logar och dansställen. Går man ut och dansar idag är det inte tomma dansgolv direkt, men medelåldern ligger kring 40.

-Det var betydligt större intresse bland yngre när jag började dansa. Vi var kring 20 personer bara i min grupp. Barn och ungdomars intresse är lägre idag, vilket är lite tråkigt. Men jag tror det handlar mycket om förutfattade meningar. Många tycker nog att det är "töntigt" att hålla på med dans vilket har gett dansen en slags "stämpel".

-Om jag får beskriva buggen med tre ord skulle dom vara, Roligt, socialt och, hmm, personligt belönande. Man får så mycket glädje och energi av att dansa, säger Robin innan kursdeltagarna börjar fylla dansgolvet.

Text & Foto: Alva Öberg

Efter skolan är det vanligt att ungdomar vill ta ett sabbatsår för att resa ut bland världens länder för upplevelsens, språkets och erfarenhetens skull och ändå tjäna pengar. Au pair är något många kan tänka sig jobba med ett år eller två efter studenten. Men hur går processen egentligen till? Emelie Berglund från Piteå har svaren på era frågor.

Vi sitter i bilen som ska ta oss till polisstationen där Emelie Berglund ska göra ett besök för att få ett utdrag ur sitt brottsregister, ett av kraven för att ansöka om jobbet som au pair. Det är en kall vårdag och solen som står högt på himlen gör allt för att värma upp vårt kalla Piteå. Väl inne på stationen blir det en snabb visit där hon får ett papper på att hon inte begått något brott som hindrar hennes planer på att bli au pair. Emelie har under sina 19 år alltid tyckt om att resa men detta är inte bara en resa, förklarar hon medan hon slänger in pappret i bilen och istället börjar promenera längst gågatan mot centrum.

- Detta är ett jobb som jag kan utföra utan att behöva gå några ytterligare år i skolan, men även en upplevelse som kommer få mig att växa som person. Här kommer jag ha en inkomst, jobba med barn och samtidigt resa, säger hon och lägger handen över ögonen som ett skydd mot solen.

En detaljerad process

Men som allt annat är det här inget jobb du får över en natt utan det är en lång process innan du står där på flygplatsen med resväskan i handen, redo att lämna ditt hem, familj, ja till och med ditt land.

-Jag hade till en början tänkt mig att det skulle vara lika enkelt som en ansökan där du fyller i att du är intresserad via en organisation och sedan kontaktar familjen dig, men så enkelt var det inte riktigt, skrattar hon och tänker tillbaka.

Först och främst för Emelie till Luleå på ett informationsmöte arrangerat av Cultural care, (en au pair-organisation

sedan år 1989) där hon intervjuades av ledaren på engelska. Sedan har hon skrivit en ansökan via internet som tar några dagar att göra då den inte bara ska innehålla information om dig själv och bilder på dig tillsammans med barn, utan även referenser som stärker det du skrivit om dig själv. I de flesta organisationer vill de också ha en video på dig tillsammans med barn, vilket lättare ska visa hur du agerar.

Cultural care gillar sedan att hålla kontakten via mail och telefon och ringer därför Emelie en gång i veckan för att se om intresset håller i sig och för att de vill förbättra olika saker i hennes ansökan. För att bli au pair genom Cultural care så krävs det ingen utbildning, men körkort eftersträvar de flesta familjerna och referenser om att du har tvåhundra timmar barnerfarenhet.

Lillasyster ett plus

- Så för mig som går natur och inte exempelvis barn och fritid så är det tur att jag har en lillasyster som får räknas in i de timmarna, annars hade det blivit jobbigare, ler hon kisande mot mig och kliver över en av vattenpölnarna längs gatan. För att matcha en familj så krävs det att familjen också gjort en ansökan via samma organisation så de bland alla kan välja vilka de är intresserade av.

När det närmar sig avfärd så måste Emelie som au pair besöka amerikanska ambassaden i Stockholm för att hämta ut ett så kallat visum som ger henne tillåtelse att vara i landet. Väl redo för avfärd så får alla au pairer först och främst en veckas "training school" i östra USA på Rhode Island där de bland annat lär sig första hjälpen och andra viktiga saker som kan vara bra att kunna, och efter en vecka flyger man vidare till sin familj.

- Det är inte svårare än så, säger hon och vi vänder om med en värmande sol i ryggen på väg tillbaka mot bilen på stationen.

Text & Foto Jessica Nordsvahn

EMELIE REDO FÖR RHODE ISLAND

Emelie Berglund tar steget mot andra sidan jorden som många drömmer om att göra

VAD GÖR DU MED DINA PENGAR?

En dryg tredjedel menar att bidraget räcker i ungefär två veckor och många tycker att de har dålig koll på var deras pengar tar vägen. Det visar en undersökning som Swedbank har gjort bland ungdomar.

Enligt en undersökning som gjorts bland drygt 3 000 ungdomar runt om i landet där de har fått svara på en webbenkät, har man fått fram att ungefär 80 procent får pengar varje månad i form av månadspeng eller studiebidrag. Hela 26 procent av tonåringarna uppger att de har dålig koll på var pengarna tar vägen. Mindre än hälften av ungdomarna har kommit överens med föräldrarna om att hjälpa till hemma med vissa sysslor för att få sin månadspeng.

Kläder och skor är det de allra flesta ungdomar köper för sitt studiebidrag, hela 72 procent av ungdomarna svarade att det är just till detta det mesta av pengarna går. Bara en

fjärdedel handlar alla sina kläder och skor själva. En skillnad man kan se är att det på små orter är det vanligare att lägga pengarna på kontantkort och mobilsamtal än vad det är i storstäderna. Att spendera pengarna på bensin är också vanligare på mindre orter. Snabbmat och fester blir det mer av om man bor i en medelstor stad.

Knappt en tredjedel av tonåringarna, något fler killar än tjejer, uppger att de sparar regelbundet. Sparbeloppet ökar med åldern och varierar mellan drygt 200 kronor per månad för de yngsta tonåringarna upp till närmare 1 000 kronor per månad i genomsnitt för de äldsta.

Det är något vanligare att killar tycker att studiebidrag räcker och blir över än att tjejer gör det. En dryg tredjedel, menar att bidraget räcker i ungefär två veckor. 12 procent gör en budget för att lättare få pengarna att räcka. 23 procent sparar kvitton och/eller för anteckningar för att se var pengarna tar vägen. Mer än var fjärde anser dock att de har dålig koll på var pengarna tar vägen.

Mehdi Awees 17 år

Vad lägger du ditt studiebidrag på?

-Mina pengar går till sportkläder och mat på restauranger.

Vad skulle du säga om studiebidraget skulle sänkas?

- Om studiebidraget skulle sänkas skulle man knappt kunna leva. Ibland måste jag spara flera månader för att kunna köpa nya fotbollskor och det är jobbigt.

Sofie Lundkvist 17 år

Sparar du något av ditt studiebidrag?

-Eftersom att bidraget är ganska lågt så har jag inte möjlighet att spara så mycket när det finns andra saker jag prioriterar.

Vad prioriterar du?

-Jag köper mycket nagellack och saker runt omkring naglar som är mitt stora intresse, men sen går pengarna även till mat och godis.

Hadir Abdula 18 år

Vad går ditt studiebidrag till?

-Jag lägger pengarna på kläder och mat.

Känner du att pengarna räcker till?

- Nej verkligen inte. När man köpt ett par jeans är pengarna nästan slut, därför har jag heller inte någon möjlighet att spara några pengar varje månad.

Pontus Lundkvist 19 år

Tycker du att ditt studiebidraget räcker?

-Ja det tycker jag. Jag betalar gymkort och köper nya kläder varje månad och det räcker fint för mig.

Så du skulle inte vilja ha en ökning då?

-Ja absolut. Man tackar ju inte nej till mer pengar!

Skulle du spendera mer?

- Nej, jag skulle definitivt spara till framtiden så jag kan gå ut i vuxenlivet med en bra ekonomisk start.

Text & Foto: Angelica Maude, Amanda Isaksson

HUR LURAD TROR DU ATT DU BLIR?

Allt fler stora kedjor och butiker lockar med klubbmedlemskap och fantastiska erbjudanden. Men vad tjänar de egentligen på att snärja sina kunder med medlemskap och olika erbjudanden?

- Det är viktigt för oss konsumenter att veta vad som pågår bakom kulisserna säger Berit Bergstedt samtidigt som hon tittar ut över utställningen.

I Strömbäckaskolans cafeteria hänger bilder och föremål arrangerade av Folkets Husföreningen i Piteå.

Klubb Konsument är en turnerande utställning som handlar om vardagskonsumtion och hur vi som konsument ständigt blir lurade av butiker och kedjor, i form av erbjudanden och klubbmedlemskap. I ett av hörnen hänger en blus som till ytan inte ver-

Ansvariga för utställningen i Piteå är Berit Bergstedt verksamhetschef på Folkets Husföreningen och Birgitta Hedeby kultursekreterare på Piteå kommun.

kar märkvärdig. Men blusen är i själva verket insmugglad tio gånger till en av H&M:s butiker av konstären Andreas Gedin. Blusen går från att vara en massproduktion till ett unikt konstverk som symboliserar omvänd stöld.

Allt fler butiker erbjuder klubbmedlemskap där de försöker locka oss med bland annat rabatterbjudanden, medlemsförmåner och poängsystem. Utställningen är fylld av engagerande och interaktiva konstverk som väcker tankar kring dessa erbjudanden. Klubb Konsument vill på ett lekfullt sätt lyfta fram de olika sidor av konsumtion och shopping som finns, men även få oss konsumenter att reflektera kring vårt eget handlande.

Vem ska du vända dig till?

Om du någon gång känner dig lurad av ett företag så finns det hjälp att få. Som konsument kan du alltid vända dig till konsumentverket.se, en myndighet som ser till att företagen följer kraven i konsumentköpslagen. På Konsumentverkets hemsida kan du få hjälp med att göra en anmälan om en vara eller produkt och även få veta dina rättigheter som konsument.

Vad säger konsumentköpslagen?

Detta gäller lagen för:

- köp av saker: mat, kläder, möbler, bilar.
- byte av dessa saker.
- beställning av något som ska tillverkas, till exempel en specialbyggd båt.

Detta gäller lagen inte för:

- försäljning mellan privat personer,
- köp av mark eller hus samt köp av hyresrätter.

Text & Foto: Carolina Elvelin, Haedil Shahd

EN CHANS ATT TESTA LIVET SOM FÖRETAGARE

Under gymnasiet finns möjligheten att välja kursen ”Entreprenörskap”. En kurs där du får prova på att starta ett eget företag som du både kan fortsätta med efter skoltiden och även tjäna pengar på. Hanna Isaksson var en av de elever som tog chansen och startade sitt egna företag.

Ett UF-företag är ett företag som går att skapa under gymnasietiden, det är främst till för att ungdomar ska få testa på att ha ett eget företag, lära sig om vad det innebär att vara egen företagare och möjligtvis vilja jobba med det i framtiden. Hanna Isaksson som går tredje året på Strömbackaskolans ekonomiprogram fick chansen att starta eget genom kursen ”Entreprenörskap och företagande”, en kurs som ingick i hennes program.

Eftersom intresset för smink var stort beslöt hon sig för att starta företaget ”Make me up UF”. Hennes företag erbjuder allt ifrån festsminkningar och sminkträffar till manikyr. Hanna

vill främst att folk ska se på smink som något roligt och hjälpa dem framhäva vad de har, inte dölja det.

Det blir vad man gör det till
”Make me up UF” är något som Hanna skulle kunna fortsätta med efter skolan men det är inget hon har planer att göra. Efter att ha sminkat andra ett par gånger upptäckte hon att det inte var lika kul som hon trodde att det skulle vara.

- Jag skulle kunna tänka mig att sminka vänner och familj på fritiden men inte att jobba med det, berättar Hanna först och när hon får frågan om hon skulle kunna tänka sig starta eget i framtiden blir hon tyst ett tag innan hon svarar.
- Om jag får en riktig top-penidé i framtiden skulle jag kunna starta ett eget företag igen. Men då gäller det ju att jag satsar på det! Make me up UF såg jag mer som en skolgrej jag var tvungen att göra, därför har jag inte sat-
sat speciellt hårt på det.

Flera av klasskamraterna som vann priser under UF-mässan i Luleå i vår hade en sak gemensamt. De hade alla satsat på sina företag och Hanna konstaterar att de helt

klart var värda sina priser. UF-företag blir vad man gör det till.

Vinnare från Strömbacka
Under UF-mässan som anordnades i Luleå fick tre företag från Strömbackaskolan priser. Boken Tjejkoden blev Årets Vara, iFånFix vann Årets Tjänst, Strömnäs stål blev Årets Hantverk och de alla får chansen att åka ner till Stockholm för SM i UF-företagande, som äger rum ungefär när den här tidningen kommit ut, 25-26 maj. Läraren Erik Gröndahl fick även han ett pris för Årets UFlärare. Hanna själv som var nominerad i Årets Affärsplan vann inget men det var inget hon hade räknat med heller.
- Jag satt kvällen före affärsplanen skulle in och skrev den i panik, så går det då man skjuter upp det till sista stund, säger hon och skrat-
tar när hon tänker tillbaka på den kvällen.

Text och foto: Sofia Lidman

TIPS FÖR DIG SOM VILL TESTA UF

Om det inte ingår i ditt program att starta ett UF-företag, som det gjorde för Hanna, går det att välja till på det individuella valet under andra eller tredje året. Kursen heter ”Entreprenörskap” och för mer information går det att kontakta sin studieväglare. Hannas främsta tips är att inte vara ensam.

- Det är mycket jobb bakom ett UF-företag och jag är säker på att det hade varit roligare om jag inte valt att jobba ensam, säger hon och betonar ännu en gång att UF-företag blir vad du gör det till.

- De som fick priser för sina företag förtjänade det verkligen!

FRYS TIDEN, LÅT MIG TÄNKA...

Alltså det här med att flytta hemifrån... ”I veit it” som man säger i mitt kära lilla Piteå. Jag funderar och funderar, men kommer aldrig till ett riktigt svar. Det är allt annat än lätt. Ibland tär det på mig att ens sitta och leta efter boende i andra städer. Utan några vidare kontakter har man sällan tur att finna en lägg i exempelvis Stockholm. Nästan som att leta efter en nål i höstack. Och så dessa bostadsköer som sträcker sig flera år fram i tiden. Envis och utan tålmod så vill man väl inte vänta till 2044...

Fast å andra sidan trivs jag ju än så länge i Piteå. Det är egentligen inget fel på staden i sig, här har jag det mesta samlat så som familj, vänner, ja hela min uppväxt kan man säga. Men kunde jag, skulle jag önska vintrarna var något kortare. Aldrig varit någon ”skotertjej” och kommer nog aldrig bli det. Det ska vara sommar och sol med vårt årliga PDOL och för att inte glömma härliga dagar med vännerna på Södra Hamn. Och just därför är det emellanåt en oroväckande tanke att en dag vinka av polarna som redan spikat sina planer

Och kvar står man, med packningen redo, men vad av allt det här vill jag egentligen? Jag och min beslutsångest kommer i sådana här lägen inte så ofta överens och speciellt inte då tiden är knapp och vi snart springer ut från Backa.

Stress, stress, stress... flytta eller plugga? Samma tanke varje dag och utan något vidare genomtänkt svar. Folk kan fråga, ”Jaha Tove, vad ska du hitta på efter studenten?” och där står jag som ett frågetecken. Ler lite snett, kliar mig i huvudet och svarar ”Pff, tja... vi får väl se”. Jag vill egentligen bara frysa tiden eller har någon lust att ge mig ett hyreskontrakt i Stockholm? Haha det vore allt något, men måste tyvärr vara realistisk.

Så jag fortsätter tänka, men ärligt talat man blir inte, eller i alla fall inte jag, klokare av det. För vadå, måste man alltid ha en plan med allting i livet? Fasen vad tråkigt det skulle vara om allt skulle vara genomtänkt och planerat jämt och ständigt. Vem är det egentligen som sagt att man måste sticka direkt efter studenten eller hitta den perfekta utbildningen till hösten? Ingen! Jag har ett liv och visst, någonting ska jag så småningom göra med det. Men att stresstänka leder ingenstans. Får hoppas att en plötslig dag så slår tanken mig och då vet jag precis. Det kanske är imorgon eller om tre månader, men till dess så ska jag i alla fall pusta ut från plagget och kanske jobba så man tjänar lite cash!

Japp, där har jag min plan!

*Text: Tove Jonsson
Foto: Linnea Norberg*

IDÉER TILL NÄSTA NUMMER?

Kontakta oss på assitredaktionen@gmail.com
Strömbackaskolan, Piteå
